

Opvs Theologicvm

In Tres Tomos Distribvtvm, In quo praecipua totius Theologiae capita
accurate pertractantur ... Adiecto ad finem Tertij Tomi Indice rerum
notabilium

Qui totam primam partem D. Thomæ, ac multa alia continet, quorum
Indicem sequens pagina dabit

Mauro, Silvestro

Romae, 1687

Q. 294. Vtrùm semen sit de superfluo alimenti?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84111](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84111)

conuertere quod sufficiat ad reparandum totum, quod deperditur, & tunc animal decre-
scit, & minuitur. Demum deficiente tali vir-
tute, animal moritur. Explicat hoc Aristote-
les lib.1. de Generat. t.88. exemplo vini con-
uertentis aquam admixtam in vinum, quod
per admissionem aquæ paulatim debilitatur,
ita vt tandem euadat totaliter aquosum, &
amittat formam vini.

17. Quæritur quarto, quo pacto remaneat
idem numero homo, quando paulatim, de-
perdita tota materia priori per actionem ca-
loris naturalis, succedit noua materia genera-
ta ex alimento per actionem nutritiuam.

Respondet ex Aristotele lib.1. de Gene-
rat. t.39. quod cum tota materia conuertitur
in ignem præexistentem, dicitur ignis præ-
existens nutriri, & tunc non dicitur esse alius
ignis, sed idem nutritus, & auctus: ergo pro-
portionaliter cum per nutritionem alimen-
tum conuertitur in carnem, & ossa præexi-
stentia, dicitur remanere idem viuens. Sed
de hoc puncto egi ex professo in physica,
quæst.9.

QVÆSTIO CCXCIV.

ET VLTIMA.

Virum semen sit de superfluo alimenti?

S. Th. q. 119. art. 2.

In Articulo 2. quæst. 119. & vltimo totius
primæ partis S. Thomas quærit, virum
semen sit de superfluo alimenti?

Respondet affirmatiue. Vt conclusio-
nem explicet, & probet, præmittit primo,
quod vt dictum est art.1. huius quæstionis, &
nos explicauimus quæst. 29. proxime præce-
dente, in natura humana est virtus ad com-
municandam suam formam alteri materiæ,
non solum per generationem in alio indivi-
duo, sed etiam per nutritionem, & augmen-
tationem in eodem individuo. Rursus ali-
mentum, quod est materia, cui communica-
tur talis forma, ab initio est dissimile, ac in
fine euadit simile: ex.gr. ab initio est dissimile
carni, in fine, dum per nutritionem accipit
formam carnis, fit simile carni; ab initio est
dissimile homini, in fine, dum per generatio-
nem accipit formam hominis, fit simile ho-
mini.

2. Præmittit secundo, quod iuxta ordinem
naturalem, quo aliquid ex potentia reducitur
in actum, & ex potentia tali fit actu tale, il-
lud per quosdam gradus ex potentia reducitur
in actum, ideoque in generatione primo ali-
quid est imperfectum, & in potentia ad perfe-
ctionem, deinde paulatim perficitur, & fit
perfectum actu. Et quia commune, & inde-
terminatum ad proprium, & determinatum
comparatur, sicut imperfectum ad perfectum,

animal autem ad hominem, vel equum com-
paratur sicut quodammodo commune ad
proprium, ideo in generatione prius genera-
tur animal in actu secundo cum operationi-
bus sentiendi communibus, deinde generatur
homo vel equus cum operationibus proprijs
hominis, aut equi. Proportionaliter alimen-
tum prius transmutatur in chylum, & tunc
accipit quamdam virtutem communem, per
quam potest transmutari in quamlibet par-
tem corporis, puta in carnem, ossa &c. dein-
de paulatim determinatur ad hoc, vt sit caro,
vel os.

3. Præmittit tertio alimentum non posse
esse materiam seminis, cum iam est conuer-
sum in substantiam membrorum, & partium,
puta carnis, ossis &c. ita vt partes resoluantur
in semen. Ratio est, quia illud resolutum
vel non amplius retineret naturam eius, quod
resoluitur, vel illam retineret: si non retine-
ret naturam, quam habuisset, non esset in via
generationis, sed corruptionis, ac proinde
non retineret, nec haberet virtutem conuer-
tendi aliud in similem naturam carnis, ossis
&c. si retineret naturam carnis, ossis, reti-
neret naturam partis determinatæ, ac proinde
non haberet virtutem generandi totum com-
positum ex omnibus partibus, sed solum ge-
nerandi vnâ partem determinatam, puta
carnem, aut os &c. Posset dici semen ita re-
solui, ac decidi ex omnibus partibus, vt reti-
neat naturam omnium partium, ac proinde
sit actu paruum quoddam animal, puta vt
semen canis sit actu paruum quidam canis, se-
men equi sit actu paruum quidam equus. Reij-
citur hæc sententia: nam hoc pacto generatio
animalis ex animali fieret solum per diuisionem,
sicut cum lutum diuiditur ex luto, &
sicut in animalibus, quæ diuisa viuunt: sed
hoc est inconueniens: ergo:

4. Præmittit quarto, quod quandoqui-
dem semen non deciditur ex eo, quod erat
actu totum, hoc est ex toto animali, & sin-
gulis eius membris, deciditur ex eo, quod
erat totum solum in potentia, & habebat vir-
tutem producendi per nutritionem singulas
partes animalis: sed hoc, quod est potentia,
totum animal, & singulæ eius partes, est il-
lud, quod generatur ex alimento, antequam
conuertatur in substantiam membrorum, in
carnem, ossa &c: ergo semen deciditur, & ac-
cipitur ex eo, quod generatur ex alimento,
antequam conuertatur in substantiam mem-
brorum.

5. Hinc concluditur semen esse de super-
fluo alimenti. Illud enim, quod remanet ex
alimento, quod est iam potentia totum ani-
mal, vocatur superfluum alimenti. Ideo vir-
tus nutritiua dicitur deferuire virtuti genera-
tiuæ, quia id, quod est conuersum per virtu-
tem nutritiuam, & non deseruit nutritioni
individui, accipitur à virtute generatiua vt
semen ad generandum simile in specie. Con-
firmat hoc Aristoteles lib.7. de Histor. animal.
cap.7.

820 De generatione hominis ex semine.

cap. 7. ex signo. Nam animalia magni corporis parum habent seminis proportionaliter ad corpus, & similiter animalia pingua parum habent seminis: ergo signum est, quod quia multum alimenti consumunt in nutriendo magno, & pingui corpore, parum illis superest seminis, ac proinde semen est superfluum alimenti.

6. Quæres primo: si semen non est pars substantiæ generantis, sed est superfluum alimenti, quomodo verificatur dictum Damasceni, qui lib. 1. de fide, cap. 8. dicit, quod generatio est opus naturæ producens genitum ex substantia generantis?

Respondet Sanctus Thomas in resp. ad 1. quod genitum dicitur esse ex substantia generantis, quia est ex semine, quod habet virtutem generandi à forma substantiæ generantis, & quia idem semen est potentia substantiæ generantis, ut explicatum est.

7. Quæritur secundo, quare sæpe filius non solum assimilatur patri, sed etiam auo, si generatur non ex aliquo, quod fuerit in auo, sed solum ex superfluo alimenti, quod non fuit in auo?

Respondet in resp. ad 2. quod assimilatur auo, quia in semine est aliqua virtus deriuata ab auo. Ideo genitum non assimilatur boui, ex cuius carnibus fit patris alimentum, sed patri, quia virtus generatiua deriuatur in alimentum, non ex cibis, ex quibus fit alimentum, sed ex animali, quod communicat

semini virtutem generatiuam.

8. Quæritur tertio, quo pacto verificetur dictum Augustini, qui lib. 10. de Gen. ad litt. cap. 19. & 20. dicit, quod nos fuimus in Adam, non solum secundum seminalem rationem, sed etiam secundum corpulentam substantiam.

Respondet in resp. ad 4. quod non est sic intelligendum, ut Augustinus docuerit in Adamo actu fuisse seminalem rationem propinquam huius hominis, aut corpulentam eius substantiam, sed solum ut utrumque fuerit in Adamo originaliter, seu secundum originem. Materia enim corporalis ministrata à matre, quam Augustinus vocat corpulentam substantiam, deriuatur originaliter ab Adamo, & similiter ab Adamo deriuatur virtus actiua existens in semine patris, quæ est propinqua ratio feminalis huius hominis. Christus dicitur fuisse in Adamo solum secundum corporealem substantiam, non autem secundum rationem seminalem, quia materia ministrata à matre Virgine, ex qua materia formatum est corpus Christi, deriuata est ab Adamo: virtus autem actiua, quæ formauit corpus Christi, non est deriuata ex Adamo, siquidem corpus Christi non est formatum per virtutem seminis virilis, sed per virtutem, & operationem Spiritus Sancti. Et per hæc Sanctus Thomas concludit primam partem suæ summæ Theologicæ.

FINIS PRIMI TOMI.